

Jednotlivá úmrtí v ČR – sociodemografické charakteristiky a příčiny smrti

VERZE 2026-01.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Marek Lichter ¹ , Michaela Havlíčková ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Šárka Daňková ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Jan Mužík ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	
Datum vytvoření dokumentu:	06.10.2025
Datum poslední aktualizace:	09.01.2026
Datum schválení pověření pro ochranu osobních údajů ÚZIS:	06.10.2025
Datum schválení poradou vedení ÚZIS:	08.10.2025
Typ výstupu:	Otevřená data
ID výstupu:	NR-06-34
Klíčová slova:	LPZ, List o prohlídce zemřelého, Databáze zemřelých, zemřelí, příčiny smrti
EuroVoc:	NT1 úmrtnost
Citace:	Lichter M., Havlíčková M., Jarkovský J., Daňková Š., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L. Jednotlivá úmrtí v ČR – sociodemografické charakteristiky a příčiny smrti. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2025. Dostupné z: http://www.nzip.cz/data/2517-jednotliva-umrti-sociodemo-charakteristiky-priciny-otevrena-data . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	http://www.nzip.cz/data/2517-jednotliva-umrti-sociodemo-charakteristiky-priciny-otevrena-data
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

1 Popis datové sady

1.1 Primární cíl

Primárním cílem datové sady je poskytnout jednotlivé záznamy o zemřelých osobách v České republice od roku 1994, a to na základě evidence úmrtí Českého statistického úřadu. Data obsahují datum úmrtí, sociodemografické charakteristiky a základní příčinu smrti (včetně vnější příčiny) členěnou na úrovni 4místných kódů.

1.2 Základní informace

Datová sada obsahuje informace o jednotlivých úmrtích v ČR od roku 1994. Každý záznam obsahuje datum úmrtí, pohlaví, pětiletou věkovou kategorii, rodinný stav, nejvyšší dosažené vzdělání, státní občanství, okres obvyklého bydliště a základní příčinu smrti (včetně vnější příčiny) členěnou na úrovni 4místných kódů.

1.3 Interpretace, informační hodnota a případné limity

Každý záznam představuje jedno úmrtí, proto datová sada umožňuje detailní sledování rozložení úmrtí mezi demografickými skupinami a podle jednotlivých příčin smrti. Agregace dat pro jednotlivé demografické skupiny nebo příčiny úmrtí je ze strany uživatele možná. Při interpretaci těchto agregovaných hodnot je však nutné zohlednit rozdílnou velikost a věkovou strukturu demografických skupin, proto nejsou absolutní počty mezi skupinami přímo srovnatelné.

1.4 Ochrana osobních údajů

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

1.5 Klíčová slova

LPZ, List o prohlídce zemřelého, Databáze zemřelých, zemřelí, příčiny smrti

1.6 Klasifikace dle EuroVoc

NT1 úmrtnost

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 1x ročně za uzavřený kalendářní rok
- Formát datové sady: gz / csv
- Počet záznamů: 3 459 714
- Počet popisných atributů: 9
- Velikost: 17,5 MB (gz) / 155 MB (csv)

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datovou sadu je databáze zemřelých. Ta je vytvářena na podkladě dat z evidence List o prohlídce zemřelého, a je ošetřena legislativně zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a

podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) s účinností od 1. dubna 2012 a novelou vyhlášky č. 364/2015 Sb., kterou se mění vyhláška 297/2012 Sb., o Listu o prohlídce zemřelého, platná od 1. 1. 2016). Evidenci úmrtí ošetřuje také Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách a zpracování statistiky úmrtí pak Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě.

4 Agregace a transformace dat

Datová sada je neagregovaná a obsahuje individuální záznamy jednotlivých úmrtí.

5 Atributy datové sady

1. Datum úmrtí

- Název parametru: datum_umrti
- Datový typ: date
- Popis parametru: datum úmrtí osoby
- Možné hodnoty: jakékoliv datum od začátku roku 1994 až do konce posledního uzavřeného kalendářního roku

2. Pohlaví

- Název parametru: pohlavi
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: pohlaví zemřelé osoby
- Možné hodnoty:
 - 1 – muž
 - 2 – žena

3. Věková kategorie

- Název parametru: vek_kat
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: numerický kód definující pětiletou věkovou kategorii zemřelého; zvláště kategorie 95+ let
- Možné hodnoty: podle [Číselníku věkových skupin NZIS](#)

4. Rodinný stav

- Název parametru: rodinny_stav
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: rodinný stav zemřelé osoby
- Možné hodnoty:
 - 1 – svobodný(á)
 - 2 – ženatý/vdaná
 - 3 – rozvedený(á)
 - 4 – ovdovělý(á)
 - 5 – partnerství
 - 6 – zaniklé partnerství rozhodnutím
 - 7 – zaniklé partnerství smrtí
 - 8 – nezjištěno

5. Vzdělání

- Název parametru: vzdelani
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: kód nejvyššího dosaženého vzdělání zemřelého

- Dostupnost dat: informace o vzdělání dostupná od roku 2024
 - Možné hodnoty:
 - 0 – bez vzdělání
 - 1 – základní
 - 2 – střední bez maturity (vč. vyučení)
 - 3 – střední s maturitou
 - 4 – vyšší odborné
 - 5 – vysokoškolské
 - 9 – nezjištěno
 - Chybějící hodnota – hodnoty před rokem 2024
- 6. Státní občanství**
- Název parametru: statni_obcanstvi
 - Datový typ: numeric
 - Popis parametru: kód státního občanství zemřelé osoby
 - Dostupnost dat: informace o státním občanství dostupná od roku 1995
 - Možné hodnoty: dle [Číselníku Státního občanství](#); chybějící hodnota – hodnoty před rokem 1995 / neznámé
- 7. Okres bydliště**
- Název parametru: okres_bydliste
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: okres (trvalého) bydliště zemřelého
 - Možné hodnoty: dle [Číselníku CZ-NUTS na úrovni LAU1](#)
- 8. Základní příčina smrti MKN-10**
- Název parametru: prvotni_pricina_smrti_MKN10
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: prvotní příčina smrti
 - Možné hodnoty: dle [Číselníku diagnóz LPZ](#) v rozsahu **A00–U99**; detailnější popis diagnóz je dostupný v prohlížeči [Klasifikace MKN-10](#)
- 9. Vnější příčina smrti MKN-10**
- Název parametru: vnejsi_pricina_smrti_MKN10
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: vnější příčina smrti
 - Možné hodnoty: dle [Číselníku diagnóz LPZ](#) v rozsahu **V01–Y98** (Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti); chybějící hodnota – úmrtí bez vnější příčiny; detailnější popis diagnóz je dostupný v prohlížeči [Klasifikace MKN-10](#)